

Klimat- och
näringslivsdepartementet
kn.registrator@regeringskansliet.se

Yttrande på remiss av Naturvårdsverkets skrivelser: Framställa med förenklingar och förbättringar i spårbarhetssystemet för farligt avfall och Framställa om att införa spårbarhet för långlivade organiska föroreningar i avfall (KN2026/00593)

Sammanfattning

Miljö- och byggnämnden ställer sig positiva till förslagen om transportanteckning, mottagaranteckning, utökad rapporteringstid till fem arbetsdagar, undantag för vissa service- och underhållsverksamheter samt införandet av ett unikt identifikationsnummer för transporter. Förslagen bedöms sammantaget innebära välbehövliga förenklingar för verksamhetsutövare samtidigt som spårbarheten för farligt avfall förbättras. Nämnden ser samtidigt behov av vissa förtydliganden och justeringar i förslaget.

Det bör tydliggöras hur kravet på *mottagaranteckning* ska tillämpas för auktoriserade bilskrotare som tar emot uttjänta fordon från privatpersoner, för att undvika olika tolkningar och onödig dubbelrapportering i förhållande till befintliga rapporteringssystem.

Nämnden vill särskilt framhålla att *sanktionssystemet* bör vara mer proportionerligt och i större utsträckning skilja mellan försenad rapportering och helt utebliven rapportering. Sanktionerna bör i högre grad riktas mot de överträdelser som innebär störst risk för bristande spårbarhet och felaktig hantering av farligt avfall.

Nämnden anser även att möjligheten till förenklad hantering i *gemensamma avfallsutrymmen* bör kunna omfatta fler mindre verksamheter, exempelvis då verksamheter som inte omfattas av anmälnings- eller tillståndsplikt enligt miljöbalken.

Slutligen efterfrågar nämnden ett förtydligande av hur *undantaget för installations-, underhålls- och serviceverksamheter* ska tillämpas till exempel vid rasering av infrastrukturanläggningar, såsom hantering av kreosotimpregnerade stolpar.

Miljö- och byggnämnden har begränsad praktisk erfarenhet av tillsyn av *spårbarhet för avfall som innehåller långlivade organiska föroreningar (POPs)* och lämnar därför inga särskilda synpunkter på förslaget.

Miljö- och byggförvaltningen

Vetlanda kommun, 574 80 Vetlanda

Besöksadress: Stadshuset, Storgatan 1, Vetlanda

vetlanda.se, miljo.bygg@vetlanda.se

Telefon 0383-971 80

Bakgrund och motiveringar

Krav på mottagaranteckning för auktoriserade bilskrotare

Det bör förtydligas om mottagande av uttjänta fordon från privatpersoner omfattas av kravet på mottagaranteckning. Förslaget ger utrymme för olika tolkningar. Ett förtydligande behövs för att säkerställa en enhetlig tillsyn och för att undvika att auktoriserade bilskrotare omfattas av omfattande dubbelrapportering i förhållande till befintliga rapporteringssystem enligt bilskrotningsförordningen och vägtrafikregistret.

Den föreslagna sanktionsavgiften

Miljö- och byggnämnden anser att den föreslagna miljösktionsavgiften även fortsättningsvis riskerar att i huvudsak träffa de verksamhetsutövare som försöker uppfylla sin rapporteringsskyldighet men som gör administrativa fel eller rapporterar för sent. Samtidigt är det ofta betydligt svårare att upptäcka de verksamheter som helt underlåter att rapportera till avfallsregistret.

Nämnden anser därför att det bör övervägas om sanktionssystemet kan differentieras. Försenad rapportering eller andra administrativa avvikelser bör kunna medföra en lägre miljösktionsavgift, medan tillsynsmyndighetens upptäckt av helt utebliven rapportering bör medföra en högre avgift. Ett sådant system skulle i större utsträckning rikta sanktionerna mot de allvarigare överträdelserna och skapa starkare incitament att faktiskt rapportera. Det kan också ge högre acceptans för regelverket och bättre resursutnyttjande för tillsynsmyndigheterna.

Nämnden vill också framhålla att syftet med regelverket bör vara att säkerställa att farligt avfall hanteras korrekt och når en godkänd mottagare för en miljömässigt säker behandling. Utebliven rapportering är en brist i spårbarheten, men den allvarligaste risken ur miljösynpunkt uppstår när farligt avfall inte lämnas till godkänd mottagare eller hanteras utanför det lagliga avfallssystemet. Sanktioner och tillsyn bör därför i hög grad utformas för att motverka sådana överträdelser och säkerställa att farligt avfall omhändertas på ett säkert sätt.

Nämnden anser alltså att sanktionssystemet bör vara proportionerligt. Försenad rapportering bör bedömas mindre allvarligt än utebliven rapportering, eftersom den senare medför större brister i spårbarheten och försvårar tillsynsmyndighetens möjligheter att säkerställa att farligt avfall hanteras korrekt.

Gemensamma avfallsutrymmen

Miljö- och byggnämnden anser att möjligheten till förenklad hantering i gemensamma avfallsutrymmen bör kunna omfatta fler mindre verksamheter än vad som föreslås. Nämnden bedömer att motsvarande behov finns för exempelvis mindre verkstäder, servicefirmor och andra verksamheter som inte omfattas av anmälnings- eller tillståndsplikt enligt miljöbalken. Sådana verksamheter kan i vissa fall vara lokaliserade i verksamhetsområden där flera verksamheter delar avfallsutrymmen och där utrymmesbrist gör individuella lösningar mindre lämpliga. Gemensamma avfallsutrymmen kan bidra till samordnade transporter för verksamheter som ligger avskilt och en mer effektiv avfallshantering vid platsbrist. Nämnden anser därför att det bör övervägas att utvidga bestämmelserna om gemensamma avfallsutrymmen till att även omfatta mindre verksamheter av detta slag.

Behov av förtydligande av undantaget för installations-, underhålls- och serviceverksamheter

Miljö- och byggnämnden efterfrågar ett förtydligande av hur det föreslagna undantaget för mobil installationsverksamhet, underhållsverksamhet, reparationsverksamhet och annan liknande serviceverksamhet ska tillämpas till exempel vid rasering av infrastrukturanläggningar, såsom ledningsgator där kreosotimpregnerade stolpar rivs ut och transporteras till tillfälliga lagringsplatser eller mellanlager innan vidare transport till godkänd mottagare.

Som exempel kan nämnas rasering av infrastrukturanläggningar där kreosotimpregnerade stolpar rivs på flera fastigheter och transporteras till tillfälliga upplag. Även om sådana verksamheter inte bedöms omfattas av undantaget finns det ett behov av vägledning kring sådana projekt där insamling och mellanlagring av farligt avfall sker i större omfattning.

Miljö- och byggnämnden
Vetlanda kommun